

Korách– A nép lázongása

Korách Hetiszakasz tartalma קרח

Hetiszakaszunk – Korách (4Mózes 16:1–18:32.) – a nagy lázadást regisztrálja. Ezúttal nem kenyérért, húsért vagy vízért lázong a nép, hanem egy kiváltságos osztály tagjai, a kohaniták követelnek maguknak még több kiváltságot, még több hatalmat, olyannyira, hogy kétségbe vonják Mózes autoritását és uralmának isteni eredetét. Az eredmény: a lázadókat, a levita Koráchot és társait elnyeli a föld, és a nép megdöbbenven veszi tudomásul, hogy az isteni türelemnek is van határa.

Korách zendülést szít, tiltakozva **Mózes** vezetői szerepe, valamint a **köhuná** („papság”) **Áronnak** és utódainak való odaítélése ellen. Csatlakozik hozzá többek között **Dátán** és **Ávirám**, **Mózes** két régi ellensége is. Velük együtt a közösség **250** előkelő tagja vesz részt a zendülésben. Felajánlják a szent füstölőszert, bizonyítandó a papi hivatásra való érdekességüket. Megnyílik a föld, és magába nyeli a zendülőket, és tűz emészti el a füstölőszert felajánlókat. – **4Mózes 16.**

Áron füstölőszer-áldozata elejét vesz egy következő csapásnak, amelyet azért érdemelnének ki **Izrael fiai**, mert **Korách** és csoportja pusztulása után megvádolják **Mózes**t és **Áront**

Isten népének gyilkolásával. Ezek után **Áron** botja csodálatos módon ki virágzik, és mandulát terem, bizonyosságot adva arról, hogy főpapi kinevezése isteni elrendelés alapján történt. – **4Mózes 17.**

Isten megparancsolja, hogy a gabonatermésből, a borból és olajból valamint a juhok és marhák elsőszülöttjeiből **trumá-t** (**papi adományt**), az elsőszülöttek kiválasztásáért öt ezüstpénzt, valamint más egyéb előírt adományokat kell adni a **kohanitáknak**. – **4Mózes 18.**

שבת שלום

Haim Saul Glitzenstein rabbi: Két asszony

A hetiszakaszunk elmeséli a **Mózes** hatalma elleni lázadás drámai történetét. **Korách**, **Mózes** unokatestvére lázadást szított **Mózes** és **Áron** ellen, mert magának akarta a főpapi tisztséget. **Korách** jól képzett, szellemi ember volt, a tiszteletre méltó **Lévi törzs** tagja. **Mi vitte rá, hogy egy ilyen ostoba és vakmerő felkelést szítson?**

Koráchnak sok követője volt, egy közülük **On**, **Pelet fia**. Az utolsó pillanatban **On** visszalépett a konfliktustól, ezzel megmenekült **Korách** és társainak szörnyű sorsától. **Mi mentette meg őt?**

Áldott emlékű **bölcseink** azt állítják, hogy mindkét esetben nő volt a színfalak mögött, aki felelős volt a férje sorsáért. **Korách** felesége becsvágyó volt és mélységes ellenszenvvel figyelte, hogy férjét – bár kétségkívül tehetséges és képzett ember – nem választják meg fontosabb tisztségekre. Rámutatott a tényre, hogy míg **Mózes** magának és testvérének, **Áronnak** a legjobb szerepeket osztotta, addig férjének, **Koráchnak** nem adott vezetői pozíciót.

Ez a mély ellenszenv átragadt **Koráchra**, aki a lázadás vezetőjévé vált. Ahogy a hetiszakaszban le van írva, végül az ő és követői számára szörnyű vége lett a lázadásnak. **És mi lett Onnal? Ő Korách** követőjeként kezdte, de a felesége megértette, hogy hibát követ el.

A **Midrás** szerint eltökélt szándéka volt, hogy megakadályozza férjét a **Koráchhoz** való csatlakozásban. Elbeszélgetett a férjével, és meggyőzte, semmi értelme a tervezett lázadásban részt vennie. Még azt is sikerült elérnie, hogy a lázadás két másik vezetője ne kényszerítthesse **Ont** a részvételre. Ezzel megmentette a férjét és egész családját a pusztulástól.

Ez a történet a női erő egyik aspektusát mutatja be nekünk: a meggyőző erőét. Sok más tórai történet, köztük **Ádám** és **Évái** ismétli és hangsúlyozza ezt az elgondolást. Egy olyan nyitott társadalomban, mint a mienk, az embereket meg kell győzni arról, hogy mi a helyes, nem csupán erővel az úton tartani őket. Ebben a korban kiemelten fontos ennek a meggyőző erőnek a jelentősége. Ez az erő gyengéd, nem szerez autoritást magának, ami nagyon különbözik a régebbi korokban tapasztaltaktól.

Egy másik aspektusa a női létnek még ennél is mélyebb. Beszéljük, hogy a nők képesek átlátni a hazugságon és megtévesztésen, és felismerik a helyes és jóra vezető utat. Ez is sok tórai történetben megjelenik, például **Sárával**, **Mirjámmal**, és sok más nővel kapcsolatban. A **bölcsek** azt mondják az **Egyiptomi rabszolgaságban** élő nemzedékünkről, hogy a férfiak kétségbeestek, és a pusztulásra készültek, de a nőknek hitük és reményük volt, és sikerült fenntartaniuk a zsidó népet, így nekik köszönhető a felszabadulás.

Miért van a nőknek ez a különleges érzékük?

A **Talmud** szerint többletbölcsesség adatott a nőkbe. Ez égi adomány. A nőknek különleges szellemük van. A **Lubavicsi Rebbe** szerint épp úgy, ahogy az **egyiptomi szabadulás** nemzedékében, a mostani **Messiásra** váró időkben is a zsidó nők érdeme lesz a megváltás. Ez az abszolút nőiesség dimenziója.

Rabbi Jonatan Sacks: Korách

Korachot elnyelte a föld, de szelleme még mindig él és virul, méghozzá a legvalószínűtlenebb helyeken - brit és amerikai egyetemeken.

Korach volt a megtestesítője annak, amit a **Bölcsek** úgy neveztek, hogy érv nem az égiek kedvéért. Ezt állították szembe **Hillel** és **Sámmai iskoláival**, akik az égiek kedvéért érveltek. A különbség köztük a **Bartenura** szerint az, hogy az égiek kedvéért érvelés az igazság kedvéért érvelés. A nem az ég kedvéért való érvelés a győzelem és a hatalom kedvéért való érvelés, és ez két nagyon különböző dolog.

Korach és követői három különböző csoportból érkeztek. **Korach** a **Lévi törzsből** származott. **Datán** és **Avirám** a **Rúben törzséből** származott. És **250 vezetőjük** volt a különböző **törzsekből**. Mindegyiküknek volt egy-egy sérelmük. **250** vezető nehezményezte, hogy az **Aranyborjú bűne** után elvették tőlük a vezető szerepet, és helyette **Lévi törzsének** adták. **Datán** és **Avrám** bántotta, hogy az ő törzsük - **Jákob** elsőszülöttjének **leszármazottai** - nem kapott különleges státuszt. **Mózes** válasza **Korachnak** - "**Most már a papságot is meg akartok szerezni... Ki az az Áron, hogy ellene zúgolódtok?**". - világossá teszi, hogy **Korach** **kohén akart lenni**, és valószínűleg **Kohen Gadol**, **főpap akart lenni Áron helyett**.

A **három csoportban** semmi közös nem volt, csak az, hogy vezetők akartak lenni. Mindegyikük a jelenleginél magasabb vagy tekintélyesebb pozíciót akart. Egyszóval hatalmat akartak. Ez a vita nem a mennyországért folyt. A **szöveg világos képet** ad arról, hogy a lázadók hogyan értelmezték a vezetést. **Mózes** és **Áronnal** szembeni követelésük így hangzott: "**Miért állítjátok hát magatokat az Örökkévaló gyülekezete fölé?**". Később **Datán** és **Avirám** azt mondta **Mózesnek**: "**És most te is uralkodni akarsz felettünk!**".

Általános szabályként: ha meg akarod érteni a nehezteléseket, hallgasd meg, mivel vádolnak másokat, és akkor tudni fogod, hogy ők maguk mit akarnak. Így például évszázadokon keresztül különböző birodalmak azzal vádolták a zsidókat, hogy uralni akadják a világot. A **zsidók** soha nem akarták uralni a világot. Szinte minden más, régóta fennálló civilizációval ellentétben ők soha nem hoztak létre birodalmat, és nem is törekedtek arra, hogy birodalmat hozzanak létre. De azok az emberek, akik ezt a vádat a **zsidók** ellen emelték, olyan birodalmakhoz tartoztak, amelyek kezdtek összeomlani. Ők uralni akarták a világot, de tudták, hogy nem tudják, ezért vágyukat a zsidóknak tulajdonították (a **hasadás és kivetítés néven ismert pszichológiai folyamat során, amely az antiszemitizmus megértésében az egyetlen legfontosabb jelenség**). Ekkor alkották meg az antiszemita mítoszokat, a klasszikus eset a **Cion véneinek jegyzőkönyvei**, amelyet a **cári Oroszország** írói vagy **propagandistái** találtak ki a **cári Oroszország** hanyatlásának utolsó szakaszában. A **lázadók** azt akarták, amit **Mózesnek** és **Áronnak** tulajdonítottak, a **Tórában** ismeretlen vezetési formát, amely radikálisan összeegyeztethetetlen azzal az értékkel, amelyet Mózes megtestesített, nevezetesen az alázatossággal. "**Magukat az Örökkévaló gyülekezete fölé akarták helyezni**", és "**uralkodni**" akartak a nép felett. Hatalmat akartak. **Mit teszel akkor, ha nem az igazságot, hanem a hatalmat keresed?** Nem az üzenetet, hanem a hírvivőt támadod.

Rabbi Jonatan Sacks: Korách

Megpróbálok lerombolni azok tekintélyét és hitelességét, akikkel szemben állsz. Megpróbáljátok eltüntetni az ellenfeleitek hangját. **Korach** és **lázadó** társai is ezt próbálták tenni. Ennek kifejezett módja az volt, hogy azzal vádolták **Mózes**t, hogy a gyülekezet fölé helyezte magát, hogy a vezetést urasággá változtatta. Más állításokat is tettek, amint azt **Mózes** válaszából következtethetjük. Azt mondta: "**Nem vettem el tőlük akár egy szamarat sem, és nem is bántottam senkit közülük**", utalva arra, hogy azzal vádolták, hogy személyes haszonszerzés céljából visszaélt a helyzetével, és eltulajdonította az emberek tulajdonát. Azt mondta: "**Ebből fogjátok tudni, hogy az Örökkévaló küldött engem, hogy mindezt megtegyem, és hogy nem az én ötletem volt**", utalva arra, hogy azzal vádolták, hogy bizonyos utasításokat vagy parancsokat kitalált, **Istennek** tulajdonítva azokat, holott valójában az ő saját ötlete volt.

A legkirívóbb példa a **Datan** és **Aviram** által felhozott vád: "**Nem elég, hogy a tejjel-mézzel folyó földről hoztál fel minket, hogy a pusztában megölj minket?**". Ez korunk azon fogalmainak előfutára: álhírek, alternatív tények és posztigazság. Ezek nyilvánvaló hazugságok voltak, de tudták, hogy ha elég gyakran és a megfelelő időben mondják őket, valaki el fogja hinni őket.

A legcsekélyebb kísérlet sem történt arra, hogy a valódi problémákat felvázolják: a vezetési struktúrát, amely a leviták, a **rubeiniták** és **más törzsfőnökök** között lappangó elégedetlenséget hagyott; egy olyan nemzedéket, amely elvesztette minden reményét az **ígéret földjének elérésére**; és bármi mást, ami a népet nyugtalanította. Valódi problémák voltak, de a lázadókat nem érdekelte az igazság. Hatalmat akartak.

Céljuk, amennyire a szövegből megítélhetjük, az volt, hogy **lejárassák Mózes**t, rontsák hitelet, kétségeket ébresszenek a népben, hogy valóban **Istentől** kapta-e az utasításokat, és annyira beszennyezzék a jellemét, hogy a jövőben képtelen legyen vezetni, vagy legalábbis kénytelen legyen engedni a lázadók követeléseinek. Amikor a hatalom érdekében érvelsz, az igazság egyáltalán nem játszik szerepet.

A nem az égiek kedvéért folytatott vita napjainkban a "**cancel**" vagy "**call-out**" kultúra formájában bukkant fel újra, amely a közösségi médiát használja arra, hogy az embereket személytelenné tegye, ha úgy ítélik meg, hogy valamilyen rosszat követtek el - néha valóban (**például szexuális zaklatás**), néha pedig pusztán azért, mert szembe mennek a pillanatnyi erkölcsi divattal. Különösen zavaró az a növekvő gyakorlat, hogy megtagadják vagy megvonják a platformot az egyetemen attól, akinek a nézeteit sértőnek tartják valamilyen (**gyakran kisebbségi**) csoportra nézve.

Így **2020 márciusában**, közvetlenül azelőtt, hogy a **Koronavírus**-válság miatt bezárták volna az egyetemeket, az **Oxfordi Egyetem professzora, Selina Todd** "**nem lépett fel**" az **Oxfordi Nemzetközi Női Fesztiválon**, amelyen előadást tartott volna. A nők életének vezető tudósát "**transzfóbnak**" minősítették, amit ő tagad.

Rabbi Jonatan Sacks: Korách

Nagyjából ugyanebben az időben az **UN Women Oxford UK Society** lemondta **Amber Rudd** volt **belügyminiszter előadását**, egy órával a tervezett időpont előtt.

2019-ben a Cambridge University Divinity School visszavonta Jordan Peterson kanadai pszichológiaprofesszornak felajánlott vendégösztöndiját. A Cambridge-i Egyetemi Hallgatók Szakszervezete így nyilatkozott: "Munkássága és nézetei nem reprezentálják a hallgatói közösséget, és mint ilyen, látogatását nem az egyetemhez való értékes hozzájárulásnak tekintjük, hanem olyannak, amely az egyetem elveivel ellentétesen működik". Más szóval, nem tetszik nekünk a mondanivalója. Mindhárom, és az elmúlt évek hasonló esetei szégyenletesek és az egyetem elveinek elárulását jelentik.

Ezek korabeli példái a nem a mennyországért való érvelésnek. Arról szólnak, hogy az igazság kereséséről lemondanak a győzelem és a hatalom hajszolása javára. Arról szólnak, hogy hiteltelenné tegyenek és leértékeljenek - **"érvénytelenítsenek"** - egy személyt. Az **egyetem** a mennyország érdekében folytatott viták otthona, vagy annak kellene lennie. Ide megyünk, hogy részt vegyünk az igazság közös keresésében.

Meghallgatjuk a sajátunkkal ellentétes nézeteket. Megtanuljuk megvédeni a meggyőződésünket. A megértésünk elmélyül, és intellektuálisan fejlődünk. Megtanuljuk, mit jelent az igazsággal törődni. A hatalomra való törekvésnek megvan a helye, de nem ott, ahol a tudásnak van az otthona.

Ezért állították a Bölcsek Korachot és lázadó társait szembe Hillel és Sámái iskoláival:

Három éven át vita folyt Sámái és Hillel iskolái között. Az előbbiek azt állították: **"A törvény összhangban van a mi nézeteinkkel"**, az utóbbiak pedig ragaszkodtak hozzá: **"A törvény összhangban van a mi nézeteinkkel"**. Ekkor egy **Mennyből jövő Hang** (bat kol) kijelentette: **"Ezek és azok az élő Isten szavai, de a törvény Hillel iskolájával van összhangban"**.

Mivel **"ezek és azok is az élő Isten szavai"**, miért volt **Hillel iskolája jogosult arra, hogy a törvényt az ő döntéseik szerint határozzák meg?** Mert kedvesek és szerények voltak, tanulmányozták mind a saját, mind a **Sámái** iskolájának döntéseit, sőt, voltak annyira szerények, hogy a sajátjuk előtt megemlítették a **Sámái** iskolájának tanításait.

Ez a rabbinikus eszmény gyönyörű portréja: úgy tanulunk, hogy meghallgatjuk ellenfeleink véleményét, néha még a sajátunk előtt. Úgy vélem, hogy ami az egyetemeken történik, az igazság keresése a hatalom keresésévé válik, démonizálva és nem platformálva azokat, akikkel az emberek nem értenek egyet, az korunk **Korach-jelensége**, és valóban nagyon veszélyes. **Egy régi latin jelmondat szerint az igazság biztosítása érdekében audi alteram partem, "Hallgassuk meg a másik oldalt".** A másik oldal meghallgatásával járjuk az igazsághoz vezető utat.

SÁBÁT SÁLOM

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

LXVI. RÉSZ

A betűk és az írás különleges pontossága

8. §. Vigyázni kell a kelleténél nagyobb, illetve kisebb betűkre, a pontozott betűkre, a rendestől eltérő betűkre – például az **áthajlópére** –, és a **torz betűkre**, amelyeket az írnokok a hagyomány láncán keresztül egymásról másoltak. Hasonlóképpen vigyázni kell a **koronákra**, és a betűkre tett koronák számára. Vannak betűk, amelyeknek csak egy koronájuk van, másoknak hét. Ezek a koronák olyan alakúak, mint a **zájin**. Hajszálvékonyaknak kell lenniük.

9. §. Az összes fenti dolgokat csak azért említettük, mert ezek a **micva** teljesítésének legtökéletesebb módjai. Ha viszont valaki megváltoztatja a tekercs fentebb ismertetett szerkezetét, vagy nem precízen helyezi el a koronákat, attól a tekercs még érvényes, ha egyébként minden betűje helyesen van írva.

Hasonlóképpen: Ha valaki csökkenti vagy növeli a sorközöket, növeli vagy csökkenti a sorok hosszúságát, a tekercs elfogadható, amennyiben a betűk nem érintkeznek, egyetlen betű sem marad ki, egyet sem tettek hozzá, egyetlen betű formáját sem változtatták meg, sem pedig a szakaszok formáját – sem a nyitott sem zárt szakaszokét.

10. §. Léteznek másféle szabályok is, amelyeket bár nem említ a **Talmud**, nemzedékről nemzedékre hagyományosan követnek az írnokok. Ezekbe tartozik, hogy

a) a hasábokban a sorok száma nem lehet negyvennyolcnál kevesebb, és hatvannál több

b) minden egyes szakasz között mintegy **kilenc betű helyet** üresen hagynak úgy, hogy háromszor bele lehessen írni az **áser szót**

c) a **Vörös-tengernél** elmondott ének fölötti öt sor első szavai a „**nyomult**”, a „**szárazföldön**”, az „**Örökkévaló**”, a „**holtan**” és az „**egyiptomiakon**” legyenek. Az ének alatti öt sor pedig az „**és kezébe vette**”, az „**utána**”, a „**lovat**”, az „**és elmentek**” végül a „**majd megérkeztek**” szavakkal kezdődjen.

d) a **Háázinu ének** fölötti **hat sor** a „**hívom fel tanúul**”, az „**után**”, az „**útról**”, a „**későbbi**”, a „**haragra indítva**” és a „**gyülekezetének**” szavakkal kezdődjen, az ének alatti öt pedig az „**és ment**”, az „**elmondást**”, az „**amelyekkel**”, az „**e**” és az „**ahova**” szavakkal.

A feltétlenül szükséges pontosság

11. §. Az összes fenti részlet mind a **micva** teljesítésének legtökéletesebb módjához szükséges, azonban nem nélkülözhetetlen, így, ha valaki el is tér ezektől, attól még a tekercs nem érvénytelen.

Ezzel ellentétben: Ha valaki a rövid formáját írja egy olyan szónak, amelyet hosszú formában kell, vagy hosszú formában írja le azt, amit röviden kellene, akkor a tekercs érvénytelen. Ugyanez a szabály érvényes arra, ha valaki az olvasott szót és nem a leírtat írja az olyan helyeken, ahol a Tóratekercsben leírt szó helyett más szót olvasunk fel – például ahol **jiskávená-t** írunk, és **jisgálená-t** olvasunk, vagy ahol **uvátöchorim**-ot írunk, és **úvápölim**-ot olvasunk.

Hasonlóképpen: Ha valaki egy nyitott szakaszt zártnak ír vagy fordítva, vagy ha egy egyszerű **Tóraszakaszt ének-formában ír le**, vagy egy **éneket prózai szakasz formájában**, akkor a **tekercs érvénytelen**. Nem hordozza a **Tóra-tekercs szentségét**, hanem olyan **bibliakönyvnek tekintendő**, amelyből a **gyermeket tanítják**.

EMBERBARÁT HETILAP

NAGYFUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOMKÖRZET IMAREND JÚLIUS 1 – 31. KÖZÖTT

1.	kedd		7,00	19,00	5.
2.	szerda		7,00	19,00	6.
3.	csütörtök		7,00	19,00	7.
4.	péntek	Ⓢ 20:25	7,00	19,00	8.
5.	szombat	CHUKÁT vége: 21:45	8,00	20,30	9.
6.	vasárnap		8,00	19,00	10.
7.	hétfő		7,00	19,00	11.
8.	kedd		7,00	19,00	12.
9.	szerda		7,00	19,00	13.
10.	csütörtök		7,00	19,00	14.
11.	péntek	Ⓢ 20:21	7,00	19,00	15.
12.	szombat	BÁLÁK vége: 21:39	8,00	20,15	16.
13.	vasárnap	Támuz 17. Böjtnap este 21,17-ig	8,00	19,00	17.
14.	hétfő		7,00	19,00	18.
15.	kedd		7,00	19,00	19.
16.	szerda		7,00	19,00	20.
17.	csütörtök		7,00	19,00	21.
18.	péntek	Ⓢ 20:16	7,00	19,00	22.
19.	szombat	PINCHÁSZ Újholdhirdetés vége: 21:31	8,00	20,15	23.
20.	vasárnap		8,00	19,00	24.
21.	hétfő		7,00	19,00	25.
22.	kedd		7,00	19,00	26.
23.	szerda		7,00	19,00	27.
24.	csütörtök	Jajm Kippur Kótajn	7,00	19,00	28.
25.	péntek	Ⓢ 20,08	7,00	19,00	29.
26.	szombat	MÁTOT-MÁSZÉ Újhold vége: 21,22	8,00	20,00	1.
27.	vasárnap		8,00	19,00	2.
28.	hétfő		7,00	19,00	3.
29.	kedd		7,00	19,00	4.
30.	szerda		7,00	19,00	5.
31.	csütörtök		7,00	19,00	6.

T

Á

M

U

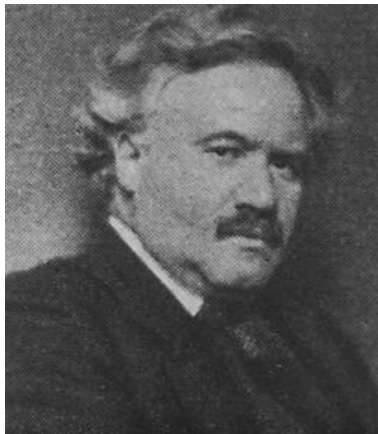
Z

Á

V

Ismeretlen zsidók nyomában CXXV. Jakab Dezső

Jakab Dezső (Biharrév, 1864. november 4. – Budapest, 1932. augusztus 5.) zsidó származású magyar építész, Komor Marcell mellett a Lechner Ödön által kezdeményezett nemzeti szecessziós irányzat nagy alakja.

Jakab Ármin és Held Terézia fiaként született. 1893-ban szerzett oklevelet a budapesti Műegyetemen. Ezután tanulmányutakon járt Németországban, Olaszországban, Franciaországban, Angliában, Hollandiában és Belgiumban. Fiatal építészként több építészirodában szerzett gyakorlati ismereteket. Id. Francsek Imrénél dolgozott, a vele együtt végzett Komor Marcell-lel. Később a Korb- és a Pecz-irodában is megfordult. Rövidebb ideig munkatársa volt Lechner Ödönnek is. 1896-ban a Földművelésügyi Minisztérium kiállítástervezői osztályára került, ahol megtervezte az Ezredéves kiállítás több épületét.

1897-ben kezdett együtt dolgozni Komor Marcell-lel, majd 1899-ben közös irodát nyitottak. E társulás 1923-ig tartott. Első időben főként bérházakra kaptak megbízásokat (Budapest, Szondy és Csengery utca sarkán, 1899-ben; Döbrentei téren, 1902-ben.) Komor Marcell-lel közös műtermes villájukat a Budapest II., Keleti Károly utca 29-31. szám alatt 1909-ben tervezték és valósították meg.

Már városrendezési feladatokat is magában rejtő megbízásuk volt Marosvásárhely új városközpontjának megalkotása. Az ide épült Kultúrpalota – a korszak egyik legkonceptuálisabb alkotása – díszítését a Gödöllői művésztelep művészei készítették. Sok középületet terveztek Szabadkai zsinagóga, 1902; városháza, 1908–1910; banképület, 1907; takarékpénztár, 1908; fürdőtelep, Palics, (1909–12), Budapestre Népopera (Erkel Színház), 1912–13; a Palace szálló (Rákóczi út 43., 1910–11), Pozsony (városi vigadó és zenepalota 1906).

1920-as évek elején vejével, Sós Aladárral társult. Még 1913-ban Komor Marcell-lel együtt tervezték a Munkásbiztosító pénztár (OTI) székházát a Fiumei úton, amelynek bővítésére 1930-ban került sor, ezen veje is részt vett. A Svábhegyi szanatórium már Sós Aladárral közös alkotása.

Szobor-emlékmű pályázatokon is részt vett. (Budapest, Kossuth-mauzóleum terve, 1902, Komor Marcell-lel és Vedres Márkkal; Kossuth-szobor terve, 1908, Komor Marcell-lel és Kallós Edével).

Cikkei jelentek meg Angol kertvárosok (A Ház 1909. 4–5., 81–87.); A mai korszerű építészetről (Vállalkozók Lapja, 1929. jan. 9., 3–4., 1929. jan. 16. 3–4.); Die Gefolgschaft Edmund Lechners (A Műgyűjtő 1930. 8–9., 245–247.) címmel. Munkásságáért a Magyar Mérnök és Építész Egylet nagy arany és ezüstérmét nyerte el, ahol számos előadást tartott tanulmányútajáról.

„Jakab Dezső – Komor Marcellel szövetkezve – vitte be Szabadkát Európába. Vagy Európa szédült be Szabadkára. Végeredményben mindegy. Vándor, ha erre jársz, gondold Jakab Dezsőre (és Komor Marcellelre), és állj meg a Fehér Hajó épülete előtt, a város egyik legszebb sarokháza ugyanis az ő tervei alapján épült fel, az eklektika stílusában. Uram, ne add, hogy újra barbárok rohanják le a várost, mely oly sokat köszönhet a két építésznek.”

Forrás: (wikipedia)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Sábesz Balatonfüreden

Az első mondat legyen a köszöneté a Dohány utcai Alapítványnak, hiszen ott nyertünk pályázaton pénzt arra, hogy leutazzunk Balatonfüredre és ott töltsük együtt a sábeszt.

A Nagy Fuváros utcai körzet, idősek klubja és Talmud Tórásiak vettek részt, és erre a három napra velük megtelt az üdülő. Köszönet jár még Kádár György úrnak a **szociális osztály vezetőjének**, aki aprólékosan kidolgozta a lehetőségeknek megfelelően a kikapcsolódás és pihenés módját. Köszönjük Dr. Steigler József és Dr. Ács Tamás segítségét a műszaki problémák megoldásában.

36 fővel voltunk jelen, és mindenki nagyon jól érezte magát, gyönyörű szép a kert és környezete, valamint a terasz is. Az étkezésről a **Laky konyha séfje** gondoskodott mindenki meglegedésére, óriási választék volt reggelire, és az ebéd, valamint a vacsora bőséges mennyiségben állt rendelkezésre. Köszönjük az üdülő minden dolgozójának a készséges segítségnyújtást, és gondoskodást. Szeretnénk kiemelni **Dickman Tiborné Gitta kószersági felügyelői** munkáját és segítőkészségét.

Valamennyi dávenolást meg tudtuk tartani, **péntek este, szombat reggel, szombat este és vasárnap reggel** is. Mindenkinek köszönet jár, akik részt vettek az imádkozásokon ugyanúgy mintha a zsinagógában lennének. Az egész hétvége kitűnő hangulatban telt el és egyetlen elégedetlenkedő szó sem volt egész idő alatt.

A bátrabbak lementek a **Balatonba** fürödni, bár a víz hőfoka csak **22** fok volt, de többeknek ez nem okozott problémát. Voltak, akik hosszú sétákat tettek, hogy megismerjék a környéket. Igen nagy siker volt és a jelenlévők úgy nyilatkoztak, hogy amennyiben lesz rá lehetőség legközelebb is szívesen eljönnének. Ez a hétvége véleményem szerint csapatépítésre is kiváló volt még jobban megismerték egymást a jelenlévők.

A **sábeszen** természetesen **jelen volt Glitzenstein Háim Saul** rabbi és **Mushki rebecen** és **öt gyermekük**, mert a **körzet tagjai befogadták őket** és **szeretettel veszik körbe**. **Körzetünk vezetősége előljárósága** is részt vett a kiránduláson.

Mester György alelnök úr ezen a sábeszen tartotta édesapja néhai Mester Tibor jahrzeit-ét és szombat délelőtti kiduson vendégül látta a jelenlévőket.

Ugyanezen a napon tartott jahrzeit-ot Halpert Sándor küldött az anyósa emlékére, aki úgy nyilatkozott, hogy felejthetetlen megemlékezés volt felesége édesanyjára.

Utószó:

Mindenkinek csak ajánlani tudom, hogy látogassanak el a **MAZSIHISZ Balatonfüredi üdülőjébe**.

Budapest, 2025. 06. 25.

Streit Sándor

elnök

Fuvarpress

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

MEGHÍVÓ: EMLÉKEZNI ÉS EMLÉKEZTETNI

BUDAPEST FŐVÁROS
XVI. KERÜLETI HOLOKAUSZT
ÁLDOZATAINAK EMLÉKNAPJA

beszédet mond:
Kovács Péter polgármester
Dr. Kunos Péter
ügyvezető igazgató MAZSIHISZ – BZSH
Dr. Goldberger Tamás

kántori feladatok: Kozma Zsolt kántor

2025. június 30. (hétfő) 15 óra

Havashalom u. - Romhány u. kereszteződése
a volt zsinagóga helyén felállított emléktáblánál

Kertvárosi Helytörténeti
KEH
és Emlékezet Központ

Budapest XVI. kerületében idén két megemlékezésen lehet részt venni (június 29 és június 30).

A rákosszentmihályi zsidó temető **MEGKÖZELÍTÉSE:**

* **AUTÓSOKNAK:** parkolás pl. az Oázis kertészetnél (Szlovák út 15.) Javasolt a gps-be beütni ezt a címet.

* **BKV-val:** az Örs vezér teréről 9.20-kor (az IKEA mellől) induló 131-es busszal, leszállás 9.42-kor a Besztercebányai utcánál. (A János utcánál bemondja, hogy végállomás, de ez körjárat, tovább kell utazni.) Viszsaút az Örsre: minden óra 12-kor és 42-kor indul.

Cinkota felől a HÉV mellől 9.21-kor induló 175-össel lehet jönni, leszállás a Besztercebányai utcánál.

nyai utcánál. Mindkét járat fél óránként jár!

Forrás: Dr. Goldberger Tamás

Raj Tamás: Héber nyelvkönyv kezdőknek XIII. rész

מָהוּ?
...מָה...מָה

מָהוּ
honnan?

és

מָהוּ
dél
מָהוּ-...
dél-
מָהוּ
de

Honnan való vagy?

מָהוּ אַתָּה רֹבֵטָא? – אַנִּי מְבַרְכִּי.

מָהוּ אֵלֶּכָה? – הֵס מְשַׁרְבִּי.

מָהוּ מָרִי? – מָרִי מְאֻרָּא.

הֵס מְרִי מְאֻרָּא? – אֵל.

מָהוּ הֵיִא? – הֵס הֵיִא מְרִי-מְרִי.

אֵל אֵל מְאֻרָּא.

הֵיִא מְרִי.

מָהוּ הַחֲבֵרִים עַל רֹבֵטָא?

הֵס מְרִי-מְרִי.

מְרִי מְרִי. Franciaország

מְרִי מְרִי. מְרִי.

מְרִי מְרִי. Törökország

מְרִי מְרִי. Chile

מְרִי מְרִי, מְרִי מְרִי, מְרִי מְרִי.

מְרִי מְרִי.

מְרִי מְרִי.

מְרִי מְרִי. Perzsia

מְרִי מְרִי.

מְרִי מְרִי.

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

RECEPT-TÁR

Fetás-paradicsomos fusilli

Gyors randi vacsi, kolis megúszós ebéd vagy egy lusta hétvége kedvenc tésztája? Igen, ez mind tökéletesen jellemző erre a receptre. Nagyon paradicsomos, tele mindenféle mediterrán ihletésű alapanyaggal.

Hozzávalók: 2 fő

- 200 g fusilli tészta
- 2 gerezd fokhagyma
- 3 ek olívaolaj
- 8 db koktélpárladicsom
- 1 csokor friss bazsalikom
- 150 g paradicsomszós
- 2 tk oregánó
- 1 tk chilipehely
- só, bors
- 1 db citrom leve
- 80 g fekete olívaogyo
- 150 g feta sajt

Elkészítés:

Először felrakjuk lobogó vízben főni a tésztát, kb. 10 perc mire elkészül al dentére. Ez idő alatt elkészül a szószunk. Ehhez felaprítjuk a fokhagymát, majd egy serpenyőben olajat hevítünk. Ebben lepirítjuk a fokhagymát, majd félbevágjuk a koktélpárladicsomokat, és beledobjuk a serpenyőbe, majd tovább pirítjuk az alapunkat.

Ha a párladicsomok kicsit összeestek, belerakjuk a megmosott, felaprított friss bazsalikomot, alaposan elkeverjük, majd mehet bele a paradicsomszós, az oregánó, a chilipehely, só, bors és a citrom kifacsart leve, és közepes lángon rotyogtatjuk tovább a ragunkat. Felaprítjuk az olívákat, majd hozzáadjuk a raguhoz. Ezután mehet bele a feta sajt, de egy keveset meg hagyunk belőle a tálaláshoz. Ha elkészült a tészta, leszűrjük és hozzáöntjük a paradicsomos raguhoz, majd alaposan elkeverjük.

Tálaláskor megszórjuk a félretett fetával, és néhány bazsalikomlevéllel díszítjük. Frissen a legjobb, de bedobozolva király másnapos ebéd munkába vagy a suliba is. Nemcsak egyszerű, de nagyszerű is, minden benne van, ami egy igazán király vega mediterrán tésztához kell.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

MAGONC-NEVELŐ TELEP	IGAZOLT MASHOL-LÉT	CÉLTA-LANUL JEGYZE-TELGETŐ	SIEMENS, RÖVIDEN	SZÖNYE-GET POR-TALANÍT	KÉSŐBB-RE HALASZT	LEVEGŐ, KÖLTŐI SZÓVAL	A POÉN 1. RÉSZÉ
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼
FILLÉR, RÖVIDEN			EBBEN AZ ÉVBEN				
NÉMÁN LERŐ!			A FOGA-DÁSÁRA				
SZÉLES FEKVŐ-BÚTOR			▼				
SZENÁT KÖTEGEL						AZ URÁN VEGYJELE	
A FRESKÓ IS EZ						GÓGÓS	
						AZONOS BETŰK	
						... VILMOS; REGEHÓS	
			TRÓJA RÉSZÉ!		NÖVÉNYI FÓZET		
			BOSSZÚT ÁLL		POLCRÓL ELVEVŐ		
VAGY, RÖVIDEN				A KEZDE-TEKTŐL			
LÁRMA				LITER, RÖVIDEN			
SZOLGÁ-JA VAN					TENGÓDIK		
					FILM-SZÍNHÁZ		
SPORT-CSARNOK RÉSZÉ				A KÖZE-LÉBE			
				TEMATIKA			
ALKALOM-SZERŰ							
			CSEKÉLY (ÖSSZEG)			BOLYGÓ BELSEJEI	
			HÁTRÁLVA HALAD			BARLANG-BAN VAN!	
LUXEM-BURGI AUTÓK JELZÉSE		TÉTLEN		SUGÁR-NYALÁB			ENERGIA, RÖVIDEN
		HATAL-MAS		JOGTALAN HASZON			RITKA FÉRFINEV
MUSZLIM FEJEDEL-MI CÍM					AM. ÍRÓ (ARTHUR)		
					KITŰNŐ FAJTA		
A ... LOTTI; ERICH KÁSTNER REGÉNYE							
			NÁLA LEN-TEBBRE			A HAR-MADIK SZEMÉLY	EMÓD KÖZEPE!
			TAGADÓ-SZÓ			ÁRVITA	ZÖLDFÜLŐ
KATONAI SZÁLLÍTÓ-OSZLOP				ÖREG BÁCSI			
				TOMPÁN SZÓL		APRÓ MÉRETŰ	
						HATÁROZ	
ÉRDESE A HANGJA					RÓZSA-TÖVET BETEMET		
					VIDÉK		FÖLD-MŰVELŐ ESZKÖZ
OTT, AZ ELEJÉN!			KISSÉ ZOMÓKI		HÉZAG, RÉSE		EME
BALJÓS ELŐJEL			TÁNCOKAR TAGJAI		PARÁNYI DARAB!		OLVASNI KEZDI!
				EMÉSZ-TÖNEDV			
				RÓMAI 1-ES			
A CSODÁL-KOZÁS SZAVA	O					KIÁLLHA-TATLAN	
						?	AZ ILLE-TŐTŐL

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

IMÁIDŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2025. Jún. 27. – 2025. Júl. 04.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
27. péntek	7:00	19:00
28. szombat	8:00	20:30
29. vasárnap	8:00	19:00
30. hétfő	7:00	19:00
01. kedd	7:00	19:00
02. szerda	7:00	19:00
04. csütörtök	7:00	19:00
04. péntek	7:00	19:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
27. péntek	20:27	28. szombat	21:47
04. péntek	20:25	05. szombat	21:45

Poén sarok

- Ki a világ legjobb birkózója?
- Quasimodo.
- Miért?
- Mert őt nem lehet két vállra fektetni.

Mester György alelnök úr tartott Jahrzeit-et édesapja Mester Tibor után. Balatonfüreden a reggeli imádkozás után kiduson látta vendégül a jelenlévőket.

Szintén Balatonfüreden tartott Jahrzeit-et Halpert Sándor küldött úr anyósa emlékére.

A 613 PARANC SOLAT

XLVIII.

Az öklelő ökör és társai

„Ha egy ökör felöklel egy férfit vagy nőt és az meghal...”

(2Mózes 21:28)

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kilélek tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt július 02.-án, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuvaros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrassy Béla